

2009. március 26., csütörtök

A kiterjedt spanyolországi urbanizáció hatása az európai polgárok egyéni jogaira, a környezetre és az uniós jog alkalmazására, a beérkezett petíciók alapján

P6_TA(2009)0192

Az Európai Parlament 2009. március 26-i állásfoglalása a Spanyolországban zajló kiterjedt urbanizáció által az európai polgárok egyéni jogaira, a környezetre és az EU jogának alkalmazására gyakorolt hatásról, a beérkezett petíciók alapján (2008/2248(INI))

(2010/C 117 E/31)

Az Európai Parlament,

- tekintettel az állásfoglalás tárgykörében kapott petíciókra, nevezetesen a 0609/03 sz. petícióra,
 - tekintettel az EK-Szerződés 194. cikkében foglalt, petícióhoz való jogra,
 - tekintettel eljárási szabályzata 192. cikkének (1) bekezdésére,
 - tekintettel a Petíciós Bizottság jelentésére és a Jogi Bizottság véleményére (A6-0082/2009),
- A. mivel a petíciós folyamat Európa polgárai és lakói számára módot ad arra, hogy sérelmeikre nem bírósági úton nyerjenek jogorvoslatot, amennyiben a sérelmek az Európai Unió tevékenységi területeiből eredő kérdéseket érintenek,
- B. mivel az Európai Unióról szóló szerződés 6. cikkének (1) bekezdése kimondja, hogy „az Unió a szabadság, a demokrácia, az emberi jogok és az alapvető szabadságok tiszteletben tartása és a jogállamiság elvein alapul, amely alapelvek közösek a tagállamokban”,
- C. mivel az EU-Szerződés 6. cikkének (2) bekezdése szerint az Unió kötelezi magát az alapvető jogok tiszteletben tartására, ahogyan azokat az emberi jogok és alapvető szabadságok védelméről szóló európai egyezmény biztosítja,
- D. mivel, ha az emberi jogokról szóló európai egyezményt (ECHR) aláíró ország bármely polgára vagy lakosa emberi jogainak megsértését vélelmezi – miután az ECHR 35. cikke szerinti valamennyi belső jogorvoslati eszközt kimerített –, az Emberi Jogok Európai Bíróságához kell kérelemmel fordulnia,
- E. mivel az EU-Szerződés 7. cikke rendelkezik azokról az eljárásokról, amelyekkel az Unió reagálhat a 6. cikk (1) bekezdésében említett alapelvek megsértésére és megoldást kereshet,
- F. mivel az EU-Szerződés 7. cikke a Parlament számára is jogot biztosít arra, hogy indokolással ellátott javaslatot nyújtson be a Tanácsnak annak a kérdésnek az eldöntésére, hogy valamely tagállam részéről fennáll-e az Unió alapjait képező értékek súlyos megsértésének egyértelmű veszélye,
- G. mivel az Európai Unió Alapjogi Chartájának 7. cikke garantálja a magán- és a családi élet védelmét, a polgárok otthonának védelmét is beleértve, és mivel az emberi jogok és alapvető szabadságok védelméről szóló európai egyezmény 8. cikke ugyanezeket a jogokat biztosítja, és egyértelművé teszi, hogy „e jog gyakorlásába hatóság csak a törvényben meghatározott, olyan esetekben avatkozhat be, amikor az egy demokratikus társadalomban a nemzetbiztonság, a közbiztonság vagy az ország gazdasági jóléte érdekében, zavargás vagy bűncselekmény megelőzése, a közegészség vagy az erkölcsök védelme, avagy mások jogainak és szabadságainak védelme érdekében szükséges”; mivel a Parlament, a Tanács és a Bizottság kötelezettséget vállalt arra, hogy a Chartát valamennyi tevékenysége során tiszteletben tartja,

2009. március 26., csütörtök

- H. mivel a tulajdonhoz való jogot az európai polgárok egyik alapvető jogaként ismeri el az Alapjogi Charta 17. cikke, amely úgy rendelkezik, hogy „mindenkinek joga van ahhoz, hogy jogszerűen szerzett tulajdonát birtokolja, használja, azzal rendelkezzen, és azt örökül hagyja”, hogy „tulajdonától senkit sem lehet megfosztani, kivéve, ha ez közérdekből, a törvényben meghatározott esetekben és feltételekkel, valamint az ezáltal elszenvedett veszteségekért kellő időben fizetett méltányos összegű kártalanítás mellett történik”, valamint hogy „a tulajdon használatát, az általános érdek által szükségessé tett mértékben, törvénnyel lehet szabályozni”,
- I. mivel az EK-Szerződés 18. cikke előírja, hogy „az e szerződésben és a végrehajtására hozott intézkedésekben megállapított korlátozásokkal és feltételekkel minden uniós polgárnak joga van a tagállamok területén való szabad mozgáshoz és tartózkodáshoz”,
- J. mivel a 295. cikk értelmében az EK-Szerződés nem sértheti a tagállamokban fennálló tulajdoni rendet; mivel a Bíróság ítélkezési gyakorlatának megfelelően ez a rendelkezés pusztán elismeri a tagállamoknak a tulajdoni rendre irányadó szabályok meghatározásával kapcsolatos hatáskörét; és mivel a Bíróság ítélkezési gyakorlata megerősítette, hogy e tekintetben a tagállamok hatáskörét mindig a közösségi jog alapvető elveivel összefüggésben kell alkalmazni, amilyen például az áruk, a személyek, a szolgáltatások és a tőke szabad mozgása (lásd a C-119/75. sz. *Terrapin kontra Terranova* ügyben hozott 1976. június 22-i ítéletet [1976] EBHT 1039),
- K. mivel azonban a Bíróság következetesen fenntartotta, hogy miközben a tulajdonjog részét képezi a közösségi jog általános elveinek, az nem abszolút jog, és azt társadalmi funkciójával összefüggésben kell szemlélni, és mivel következképpen e jog gyakorlása korlátozható, amennyiben e korlátozások ténylegesen megfelelnek a Közösség által követett általános érdekű célkitűzéseknek, és nem képeznek aránytalan vagy nem elfogadható beavatkozást, amely csorbítja a garantált jogok érdemi tartalmát (a 2002. december 10-i C-491/01. sz. *British American Tobacco (Investments)* és *Imperial Tobacco* ügy, [2002] EBHT I11453),
- L. mivel az ítélkezési gyakorlat ellenére a Bíróság következetesen fenntartotta, hogy amennyiben a nemzeti rendelkezések a közösségi jog alkalmazási körén kívül esnek, a Közösségnek nincs joghatósága értékelni e rendelkezések összeegyeztethetőségét az alapvető jogokkal, amelyek tiszteletben tartását a Bíróság biztosítja (lásd például a C-328/04. sz. *Vajnai*-ügyben 2005. október 6-án hozott végzés (12) és (13) bekezdését, [2005] I-8577.),
- M. mivel az emberi jogok és alapvető szabadságok védelméről szóló európai egyezmény első kiegészítő jegyzőkönyvének 1. cikke első bekezdése kimondja, hogy „minden természetes vagy jogi személynek joga van javai tiszteletben tartásához”, hogy „senkit sem lehet tulajdonától megfosztani, kivéve, ha ez közérdekből és a törvényben meghatározott feltételek, valamint a nemzetközi jog általános elvei szerint történik”; mivel e cikk második bekezdése kimondja, hogy „Az előző bekezdésben foglaltak nem korlátozzák az államok jogát olyan törvények alkalmazásában, melyeket szükségesnek ítélnék ahhoz, hogy a javaknak a köz érdekében történő használatát szabályozhassák, illetőleg az adók, más közterhek vagy bírságok megfizetését biztosítsák”; mivel az említett jegyzőkönyv ratifikálásakor Spanyolország fenntartással élt az 1. cikk tekintetében a Spanyol Alkotmány 33. cikkének fényében, amely a következőket rögzíti: „A magántulajdonhoz és az örökléshez való jogot el kell ismerni. 2. A törvénnyel összhangban e jogok társadalmi funkciója határozza meg tartalmuk korlátait. 3. Senkit sem foszthatnak meg tulajdonától vagy jogaitól, kivéve a törvénynek megfelelően a közszolgáltatások vagy társadalmi érdek alapos indoka alapján és megfelelő ellentételezéssel”,
- N. mivel a Parlament úgy véli, hogy a jogszerűen szerzett magántulajdonról megfelelő eljárás és ellentételezés nélkül való lemondásra irányuló kötelezettség, és emellett a nem igényelt és gyakran szükségtelen infrastrukturális fejlesztések önkényes költségeinek megfizetésére vonatkozó kötelezettség az egyének alapvető jogainak megsértését jelenti az emberi jogok és alapvető szabadságok európai egyezménye és az Emberi Jogok Európai Bíróságának ítélkezési gyakorlata értelmében (lásd például az *Aka kontra Törökország* ügyet ⁽¹⁾),

(1) Az 1998. szeptember 23-i ítélet; lásd még a Parlament 2007. június 21-i állásfoglalását az andalúziai, valenciai és madridi régiókban a Petíciós Bizottság nevében tett tényfeltáró látogatás eredményeiről (HL C 146. E, 2008.6.12., 340. o.).

2009. március 26., csütörtök

- O. mivel a spanyol hatóságok iránymutatásokat adtak ki a part menti övezetekről szóló, 1989. évi törvény alkalmazásáról, amelyet évekig figyelmen kívül hagytak, és ezalatt jelentős környezeti károkat okoztak Spanyolország part menti területein; mivel még a jelenlegi iránymutatások sem írnak elő egyértelmű végrehajtási intézkedéseket, amelyeket az érintett helyi és regionális hatóságoknak be kell tartaniuk, és mivel a beérkezett számos új petíció tanúbizonyságot ad az iránymutatások visszamenőleges tartalmáról, valamint a magánszemélyek jogszerűen megszerzett tulajdonának, az ilyen tulajdonhoz való joguknak és jogaik öröklés útján való átruházhatóságának önkényes lerombolásáról és eltörléséről,
- P. mivel – tekintettel a demarkációs vonalak jelenlegi fekvésére – az érintettek körében megerősödött az a benyomás, hogy azt – például a Formentera-szigeten – önkényesen határozták meg a külföldi tulajdonosok terhére,
- Q. mivel a part menti övezetekről szóló törvény aránytalan hatást gyakorol az ingatlantulajdonos magánszemélyekre, akiknek jogait teljes mértékben tiszteletben kell tartani, ugyanakkor nem elégséges a part menti rombolás tényleges elkövetőivel szemben, akik sok esetben felelősek voltak a túlzott városfejlesztésért a part menti övezetekben, beleértve az üdülőhelyeket is, és akik okkal tudhatták, hogy mindig is a szóban forgó törvénnyel ellentétesen jártak el,
- R. mivel a jelenlegi parlamenti időszak során a Petíciós Bizottság a hozzá érkezett petíciók nagy számára válaszul alapos vizsgálatokat folytatott és háromszor tett jelentést az EU-polgárok jogszerűen szerzett tulajdonához való törvényes jogainak megsértése mértékéről Spanyolországban, és részletesen bemutatta a fenntartható fejlődés, a környezetvédelem, a vízminőség és vízellátás aláaknázásával, az urbanizációs szerződésekhöz kapcsolódó közbeszerzési eljárásokkal és az urbanizációs eljárások terén sok spanyolországi helyi és regionális hatóság részéről tapasztalt elégtelen ellenőrzéssel kapcsolatos aggályait⁽¹⁾, amelyek jelenleg bírósági eljárások tárgyát képezik mind Spanyolországban, mind az Európai Közösségek Bírósága előtt,
- S. mivel sok olyan ügyre van példa, amelyben valamennyi kormányzati szint – a központi kormány, az autonómiák kormányai és a helyi önkormányzatok – felelős annak a fenntarthatatlan fejlődési modellnek a bevezetéséért, amely igen súlyos környezeti, és ezen kívül gazdasági és társadalmi következményekkel járt,
- T. mivel az Európai Parlamenthez számos petíció érkezett egyének és EU-polgárokat képviselő szervezetek részéről, amelyek kifogásokat fogalmaznak meg várostervezés különböző vetületeire vonatkozóan, és mivel megállapítható, hogy a városfejlesztéssel kapcsolatosan felvetett számos kérdés esetében nem áll fenn a közösségi jog megsértése – lásd az EK tagjaihoz intézett közleményeket –, ezeket az érintett tagállamban rendelkezésre álló jogorvoslatok kimerítésével kell rendezni,
- U. mivel egyre több bizonyíték utal arra, hogy a spanyolországi igazságügyi hatóságok elkezdtek reagálni a sok part menti területen zajló túlzott urbanizációból eredő kihívásra, különösen az olyan korrupciós helyi tisztviselőkkel kapcsolatos nyomozások és a velük szembeni vádemelések révén, akik tetteikkel elősegítették az EU-polgárok számára hátrányos, példátlan és szabályozatlan városi fejlesztéseket, és ezáltal visszavonhatatlanul károsították Spanyolország sok régiójának biológiai sokféleségét és környezeti integritását; mivel a Parlament viszont azt vette észre – ilyen vádakra válaszul –, hogy az eljárások továbbra is felháborítóan lassúak, és a meghozott ítéleteket sok esetben nem lehet úgy végrehajtani, hogy ezzel elégtételt adjanak az ilyen visszaélések áldozatainak, és ezért számos érintett nem spanyol uniós polgár körében megerősödött az a benyomás, hogy a spanyol igazságszolgáltatás nem tesz semmit és/vagy részrehajló, mivel azonban köztudott, hogy a fellebbezés útja a nemzeti szinten rendelkezésre álló jogorvoslati lehetőségek kimerítése után az Emberi Jogok Európai Bíróságához vezet,

⁽¹⁾ Lásd a fent említett 2007. június 21-i állásfoglalást és a 2005. december 13-i állásfoglalást a LRAU-ként (Ley Reguladora de la Actividad Urbanística – a fejlesztési tevékenységekről szóló törvény) ismertté vált valenciai városrendezési törvénnyel való állítólagos visszaélésekről, és annak európai állampolgárokra gyakorolt hatásáról (609/2003., 732/2003., 985/2002., 1112/2002., 107/2004. és más számú petíciók) (HL C 286. E, 2006.11.23., 225. o.).

2009. március 26., csütörtök

- V. mivel az ilyen széles körű tevékenység, amely az alkalmatlan és időnként indokolatlan, sok esetben az európai jogi aktusok céljaival ellentétes jogszabályok révén a felelőtlen helyi hatóságok támogatását élvezzi, sokat ártott a Spanyolországról kialakított képnek és az ország európai gazdasági és politikai érdekeinek, úgy mint a spanyol autonóm régiókban hatályos várostervezési és környezetvédelmi jogszabályok egyes városfejlesztési tevékenységek során való helytelen alkalmazása, valamint épp az ilyen visszaélés következtében jelentkező jelentős korrupciós esetek,
- W. mivel a regionális ombudsmanok – igen nehéz körülmények között – rendszeresen felléptek az EU-polgárok érdekeinek védelmében a városfejlesztési visszaélésekkel kapcsolatos ügyekben, jóllehet esetenként erőfeszítéseiket néhány autonóm közösségben a regionális kormányzatok nem méltányolták,
- X. mivel a spanyol alkotmány 33. cikke hivatkozik az egyének tulajdonhoz való jogára, és mivel az említett cikket eltérően értelmezik, konkrétan a tulajdon társadalmi felhasználásra való rendelkezésre bocsátása tekintetében, szemben az egyének jogszerűen szerzett lakás- és ingatlan tulajdonhoz való jogaival, mivel a valenciai régió várostervezési törvényeinek alkalmazásával kapcsolatosan nem hoztak döntést,
- Y. mivel a spanyol alkotmány 47. cikke kimondja, hogy minden spanyol állampolgárnak joga van a tisztességes és megfelelő lakhatásra, és a hatóságokra bízta azt a feladatot, hogy előmozdítsák az e jog érvényesítéséhez szükséges feltételeket és megállapítsák a vonatkozó szabályokat, valamint hogy tekintettel a spekuláció megelőzésére irányuló általános érdekekkel összhangban szabályozzák a földhasználatot,
- Z. mivel Spanyolország nemzeti kormányának kötelessége alkalmazni az EK-Szerződést, megvédeni az európai jogot és területén biztosítani annak teljes körű alkalmazását, tekintet nélkül a politikai hatóságok belső szerveződésére, amint azt a Spanyol Királyság alkotmánya megállapítja,
- AA. mivel a Bizottság, az EK-Szerződés 226. cikkével ráruházott hatásköröknek megfelelően, a Bíróság előtt indított eljárást Spanyolország ellen egy olyan ügyben, amely a Spanyolországban történt túlzott városfejlesztési visszaélésekkel kapcsolatos, és amely közvetlenül érinti a közbeszerzésről szóló irányelvnek ⁽¹⁾ a valenciai hatóságok általi végrehajtását,
- AB. mivel a Bizottság a Petíciós Bizottság kérésére vizsgálatot indított több mint 250 olyan városfejlesztési projekt ügyében, amelyekről az illetékes vízügyi hatóságok és folyószabályozási hatóságok negatív véleményt adtak, és így fennállhat, hogy a projektek megsértik a vízügyi keretirányelvet ⁽²⁾, nevezetesen Andalúziában, Castilla-la-Manchában, Murciában és Valenciában,
- AC. mivel e városfejlesztési projektek közül sok elkülönül az összefüggő városi térségektől, ami miatt nagy ráfordításokra van szükség az alapvető szolgáltatások, például a villamos energia, a vízellátás és a közúti infrastruktúra terén; mivel az ezekben a projektekbe való beruházás gyakran uniós finanszírozást is magában foglal,
- AD. mivel a spanyolországi városfejlesztési problémák sok, dokumentált esetében a Bizottság nem lépett fel a kellő határozottsággal, ami nemcsak a környezetvédelmi jog elővigyázatossági elvének érvényesítésére vonatkozik, hanem az illetékes helyi vagy regionális hatóságok jogilag kötelező erejű aktusainak felületes értelmezésére is, amilyen például egy integrált városfejlesztési terv „ideiglenes jóváhagyása” valamely helyi hatóság részéről,

⁽¹⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 2004. március 31-i 2004/18/EK irányelve az építési beruházásról, az árubeszerzésről és a szolgáltatásnyújtásról irányuló közbeszerzési szerződések odaítélési eljárásainak összehangolásáról (HL L 134., 2004.4.30., 114. o.).

⁽²⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 2000. október 23-i 2000/60/EK irányelve a vízpolitika terén a közösségi fellépés kereteinek meghatározásáról (HL L 327., 2000.12.22., 1. o.).

2009. március 26., csütörtök

- AE. mivel a stratégiai környezeti hatásvizsgálatról szóló irányelvnek ⁽¹⁾ – amelynek 3. cikkében kifejezetten szerepel az idegenforgalom és a területrendezés – a célja az, hogy gondoskodjon a környezet magas szintű védelméről és hozzájáruljon a környezetvédelmi szempontok bevonásához a tervek és programok előkészítésébe és elfogadásába, a fenntartható fejlődés előmozdítása érdekében; és mivel a vízügy keretirányelv megköveteli a tagállamoktól, hogy akadályozzák meg vizeik állapotának további romlását és mozdítsák elő édesvízi készleteik fenntartható felhasználását,
- AF. mivel a Petíciós Bizottság egymást követő tényfeltáró látogatásai azt mutatták, hogy úgy tűnik, hogy néhány helyi és regionális hatóság (nemcsak a parti régiókban) félreértelmezi ezeket a célokat, amikor nagyarányú városfejlesztési programokat terjeszt elő vagy fogad el; mivel a petíciókban kifogásolt városfejlesztési tervek többsége vidéki földterületek beépíthető területté való átminősítésével kapcsolatos – ami jelentős gazdasági haszonnal jár a városfejlesztési ügynökök és a fejlesztők számára; és mivel sok esetben védett területekről, illetve a sérülékeny biológiai sokféleségük miatt védelemre szoruló területekről van szó, amelyeket a listáról levéve átminősítenek, vagy amelyek nem is szerepeltek a védett területek listáján, pontosan azért, hogy lehetővé tegyék az érintett terület urbanizációját,
- AG. mivel ilyen szempontok vegyülnek abba a visszaélésbe, amelyet EU-polgárok ezrei tapasztalnak, akik a városfejlesztési ügynökök terveit következtében nemcsak jogszerűen szerzett tulajdonukat veszítették el, de még a tulajdonjogaikat közvetlenül érintő, kéretlen, gyakran szükségtelen és illetéktelen infrastrukturális projektek önkényes költségeit is kénytelenek voltak megfizetni, ami végső soron sok család számára pénzügyi és érzelmi téren egyaránt katasztrofális következményekkel járt,
- AH. mivel sok ezer európai polgár különböző körülmények között, helyi ügyvédek, várostervezők és építésszek útján jóhiszeműen vásárolt tulajdont Spanyolországban, hogy utóbb azzal kelljen szembe-sülnie, hogy a lelkiismeretlen helyi hatóságok részéről városfejlesztési visszaéléseknek estek áldozatul, és ennek következtében tulajdonukat a lerombolás fenyegeti, mivel otthonukról kiderült, hogy illegálisan épült, és ezért értéktelen és eladhatatlan,
- AI. mivel a tagállamokban – például az Egyesült Királyságban – az ingatlanügynökök és a spanyolországi ingatlanpiaccal kapcsolatban álló más szolgáltatók továbbra is értékesítenek az új városfejlesztésekben található ingatlanokat még akkor is, amikor szükségszerűen tudatában vannak annak, hogy igenis előfordulhat, hogy a szóban forgó projektet nem fejezik be vagy nem építik meg,
- AJ. mivel Spanyolország természetes földközi-tengeri szigetvilága és partvidéke az elmúlt évtizedben súlyos pusztítást szenvedett el, mivel a cement és a beton úgy átitatta ezeket a régiókat, hogy ez nemcsak a sérülékeny partvidéki környezetet érintette – amelynek jelentős része a természetes élőhelyekről szóló irányelv ⁽²⁾, illetve a Natura 2000-ről és a vadon élő madarokról szóló irányelv ⁽³⁾ szerint névleges védelmet élvez, mint a Cabo de Gata-i (Almeria) és murciai városfejlesztések –, hanem sok helyen a társadalmi és kulturális tevékenységet is, ami kulturális identitásuk és örökségük, valamint környezeti integritásuk szempontjából tragikus, jóvátehetetlen veszteséget okozott, és mindennek az oka bizonyos helyi hatóságok és az építőipar egyes szereplőinek kapzsisága és spekulatív viselkedése volt, akiknek az e téren folytatott tevékenységükből tekintélyes nyereségre sikerült szert tenniük, amelynek legnagyobb részét exportálták ⁽⁴⁾,
- AK. mivel ez a növekedési modell elpusztítja a helyi értékeket és a túlzott városfejlesztést részesíti előnyben, tönkreteszi a minőségi idegenforgalmat és így negatív következményei vannak az idegenforgalmi ágazat vonatkozásában is,
- AL. mivel a szóban forgó modell a végletekig kihasználja a kulturális javakat, és a régészeti lelőhelyek és a kulturális szempontból értékes épületek és helyek, valamint ezek természetes és tájképi környezetének elpusztításával lerombolja Spanyolország kulturális sokszínűsége tekintetében alapvető értékeit és megkülönböztető identitásjegyeit is,

⁽¹⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 2001. június 27-i 2001/42/EK irányelve bizonyos tervek és programok környezetre gyakorolt hatásainak vizsgálatáról (HL L 197., 2001.7.21., 30. o.).

⁽²⁾ A Tanács 1992. május 21-i 92/43/EGK irányelve a természetes élőhelyek, valamint a vadon élő állatok és növények védelméről (HL L 206., 1992.7.22., 7. o.).

⁽³⁾ A Tanács 1979. április 2-i 79/409/EGK irányelve a vadon élő madarak védelméről (HL L 103., 1979.4.25., 1. o.).

⁽⁴⁾ Felhívjuk a figyelmet a Bank of Spain, a Greenpeace és a Transparency International közelmúltbeli jelentéseire.

2009. március 26., csütörtök

AM. mivel az építőipar, miután a gyors gazdasági növekedés éveiben tekintélyes profitra tett szert, a pénzügyi piacok – részben a spekulatív lakásépítési vállalkozások által kiváltott – jelenlegi összeomlásának elsők között esett áldozatul, és mivel ez nemcsak magukat az immár csőd előtt álló vállalatokat érinti, hanem az építőiparban dolgozó munkavállalók tízezreit is, akiknek most a munkanélküliséggel kell szembenéznük az eddig folytatott fenntarthatatlan városfejlesztési politikák miatt, amelyeknek most már ők is az áldozatai,

1. felszólítja Spanyolország és az érintett régiók kormányát, hogy végezzenek alapos felülvizsgálatot és dolgozzák át az összes, az egyéni ingatlantulajdonosok jogait a kiterjedt urbanizáció következtében érintő jogszabályt, hogy véget vessenek az EK-Szerződésben, az Alapjogi Chartában, az emberi jogok és alapvető szabadságok védelméről szóló európai egyezményben és a vonatkozó EU-irányelvekben, valamint más, az EU-val kötött egyezményekben foglalt jogok és köteleességek megsértésének;

2. felkéri a spanyol hatóságokat, hogy szüntessék meg a spekulációt ösztönző összes jogi formát, például a városfejlesztési ügynök intézményét;

3. úgy véli, hogy az illetékes regionális hatóságoknak fel kell függeszteniük és felül kell vizsgálniuk minden olyan új urbanizációs tervet, amely nem tartja tiszteletben a környezetvédelmi fenntarthatóság és a társadalmi felelősség szigorú kritériumait, és amely nem garantálja a jogszerűen szerzett tulajdon jogos birtoklásának tiszteletben tartását, továbbá le kell állítaniuk és vissza kell vonniuk minden olyan meglévő fejlesztést, ahol az EU jogában megállapított kritériumokat – konkrétan az urbanizációs szerződések odaítélését, valamint a vízre és a környezetre vonatkozó rendelkezések betartását illetően – nem tartották tiszteletben, illetve nem alkalmazták;

4. felkéri a spanyol hatóságokat annak biztosítására, hogy a polgárt a jogszerűen megvásárolt magáningatlanának átadására kötelező közigazgatási jogi aktusnak ne lehessen jogalapja olyan törvény, amelyet a kérdéses ingatlan megépítésének időpontja után fogadtak el, mivel ez sértené a közigazgatási jogi aktusok visszaható hatályának tilalmát rögzítő elvet, ami a közösségi jog általános elve (lásd az Európai Bíróság által a 234/83. sz. Gesamthochschule Duisburg ügyben 1985. január 29-én hozott ítéletet, EBHT 327), és korlátozná azokat a garanciákat, amelyek biztosítják a polgárok számára a jogbiztonságot, a bizalmat és az uniós jog keretében biztosítandó védelemmel kapcsolatos elvárást;

5. felszólítja a spanyol hatóságokat, hogy a nyilvánosság tájékoztatását és részvételét szolgáló, hatékony mechanizmusok elősegítése révén fejlesszék ki az átláthatóság kultúráját az állampolgároknak a földterület kezelésére vonatkozóan nyújtott tájékoztatás tekintetében;

6. sürgeti a spanyol kormányt, hogy tartson nyilvános vitát az összes közigazgatási testület részvételével, amelynek keretében egy a spanyolországi várostervezéssel foglalkozó munkabizottság létrehozása révén részletes tanulmányt készítenek, és amelynek alapján jogalkotási intézkedések hozhatók a spekuláció és a fenntarthatatlan fejlődés ellen;

7. szorgalmazza, hogy az illetékes nemzeti és regionális hatóságok hozzanak létre működő bírósági és közigazgatási mechanizmusokat a regionális ombudsmanok bevonásával, akiket felhatalmaznának arra, hogy módot adjanak a jogorvoslat és az ellentételezés felgyorsítására a városfejlesztési visszaélések áldozatai számára, akik a meglévő jogszabályok alkalmazása következtében szenvedtek kárt;

8. felkéri az építési és városfejlesztési ágazatban érdekelt pénzügyi és kereskedelmi szervezetet, hogy működjenek együtt a politikai hatóságokkal a megoldáskeresésben a jelentős mértékű urbanizációból eredő problémákat illetően, amelyek számos európai polgárt érintenek, akik úgy döntöttek, hogy az EU-Szerződés rendelkezéseit kihasználva élnek azzal a 44. cikk szerinti jogukkal, hogy a származási országuktól eltérő tagállamban telepedjenek le;

9. sürgeti az illetékes nemzeti, regionális és helyi hatóságokat, hogy garantálják azon európai polgárok ügyeinek igazságos rendezését, akik a hiányos tervezés, valamint az intézmények és az építőipari vállalkozások közötti rossz koordináció miatt érintettek abban, hogy nem készül el a házuk;

2009. március 26., csütörtök

10. rámutat arra, hogy a sértett feleknek – amennyiben a spanyol bíróságokon nem kapnak kielégítő megoldást – az Emberi Jogok Európai Bíróságánál kell fellebbezniük, mivel a tulajdonhoz való alapvető jog állítólagos megsértése nem tartozik a Bíróság hatáskörébe;
11. felszólítja az EU intézményeit, hogy amennyiben a spanyol hatóságok kérik, adjanak tanácsot és támogatást, hogy biztosítsák számukra az ahhoz szükséges eszközöket, hogy a kiterjedt urbanizáció által a polgárok életére gyakorolt katasztrofális hatást kellően rövid, ugyanakkor ésszerű időn belül, hatékonyan le tudják küzdeni;
12. egyidejűleg felszólítja a Bizottságot, hogy biztosítsa a közösségi jog alkalmazásának és az ebben az állásfoglalásban szereplő irányelvekben megállapított céloknak a szigorú tiszteletben tartását, annak érdekében, hogy betartásukat biztosítani lehessen;
13. mély aggodalmának és megdöbbenésének ad hangot amiatt, hogy a spanyolországi jogi és igazságügyi hatóságok nehézségekbe ütköztek a kiterjedt urbanizáció által az emberek életére gyakorolt hatás kezelésére során, amint azt a Parlamenthez és a kérdésért felelős bizottságához érkezett több ezer előterjesztés bebizonyította;
14. riasztónak tartja, hogy a petíciók benyújtóinak körében láthatóan széles körű a bizalomvesztés a spanyol igazságügyi rendszerrel mint a jogorvoslat és az igazságszolgáltatás hatékony eszközével szemben;
15. aggodalmának ad hangot amiatt, hogy nem ültették át helyesen a pénzmossárról szóló irányelveket ⁽¹⁾ – ez jelenleg a Szerződés megsértése miatti eljárás tárgya –, ami korlátozza az átláthatóságot és a pénzügyi tőke illegális áramlása elleni jogi fellépést, ideértve bizonyos nagy városfejlesztési projektekkel kapcsolatos befektetéseket is;
16. úgy véli, hogy azoknak a személyeknek, akik jóhiszeműen ingatlant vásároltak Spanyolországban, amely ügyletet később illegálisnak nyilvánítottak, jogot kell biztosítani a megfelelő ellentételezésre a spanyol bíróságokon keresztül;
17. úgy véli, hogy ha azok a magánszemélyek, akik a konkrét ügylet valószínű jogszerűtlensége tudatában vásároltak ingatlant Spanyolországban, kötelezhetőek a kockázatvállalásuk költségének viselésére, akkor ennek analóg módon még inkább alkalmazandónak kell lennie az adott terület szakembereire; úgy véli ezért, hogy azok a fejlesztők, akik olyan szerződéseket kötöttek, amelyek jogszerűtlenségének tudatában kellett lenniük, nem lehetnek jogosultak ellentételezésre az amiatt feladott tervekért, hogy azok nem felelnek meg a nemzeti és európai jognak, és nem keletkezhet automatikus jogosultságuk sem az önkormányzatok számára már teljesített kifizetések visszatérítésére, amennyiben ezeket a megkötött szerződések valószínű jogszerűtlenségének tudatában teljesítették;
18. mindazonáltal úgy véli, hogy az urbanizációhoz kapcsolódó problémák közül sok a meglévő jogszabályokban foglalt egyéni tulajdonjoggal kapcsolatban az egyértelműség, a pontosság és a bizonyosság hiányából, valamint a környezetvédelmi jog helyes és következetes alkalmazásának hiányából eredeztethető, és hogy ez, a bírósági folyamat bizonyos fokú hanyagságával párosulva nemcsak hozzájárult a problémához, de a korrupció olyan járványos formáját is előidézte, amelynek elsődleges áldozata ismét az európai polgár, ugyanakkor a spanyol államnak is tekintélyes veszteségeket okozott;
19. támogatja a Valenciai Közösség ombudsmanja (Síndica de Greuges), a polgárok alapvető jogainak védelmét szolgáló, tiszteletreméltó intézmény következtetéseit, amelyben kijelentették, miszerint a tulajdonosok jogai sérülhettek, vagy azért, mert a városfejlesztő aláértékeli azokat, vagy azért, mert viselnie kell a fejlesztő által egyoldalúan kiszabott, néha túlzottan magas városfejlesztési költségeket;

⁽¹⁾ A pénzügyi rendszereknek a pénzmossás, valamint terrorizmus finanszírozása céljára való felhasználásának megelőzéséről szóló, 2005. október 26-i 2005/60/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv (HL L 309., 2005.11.25., 15. o.); A Bizottság 2006/70/EK irányelve (2006. augusztus 1.) a politikai közszereplők fogalmát, valamint az egyszerűsített ügyfél-átvilágítási eljárások és az alkalmi vagy nagyon korlátozott alapon folytatott pénzügyi tevékenység alapján nyújtott mentesség technikai követelményeit illetően a 2005/60/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvre vonatkozó végrehajtási intézkedések megállapításáról (HL L 214., 2006.8.4., 29.o.).

2009. március 26., csütörtök

20. úgy véli, hogy a tájékoztatáshoz való hozzáférést és a polgárok részvételét a városfejlesztési folyamatban kezdettől fogva biztosítani kell és a környezetre vonatkozóan világos, egyszerű és érthető információval kell ellátni a polgárokat;

21. hasonlóképpen, úgy véli, sem a hatályos városfejlesztési jogszabályok, sem az illetékes hatóságok nem foglalkoznak a „közérdek” meghatározásával, pedig a környezeti szempontból fenntarthatatlan projektek jóváhagyásakor éppen erre a koncepcióra hivatkoznak még akkor is, ha esetenként a környezeti hatásvizsgálat és az érintett Vízügyi Szövetség jelentései egyértelműen negatívak;

22. elismeri és támogatja a spanyol hatóságok erőfeszítéseit, amelyek a part menti környezet védelmére és adott esetben a part menti környezet helyreállítására irányulnak olyan módon, hogy lehetővé váljon a biológiai sokféleség és a honos állat- és növényfajok megújulása; és ebben az adott összefüggésben felhívja őket, hogy sürgősen vizsgálják felül és szükség esetén dolgozzák át a part menti övezetekről szóló törvényt annak érdekében, hogy védelmezzék a törvényes háztulajdonosok és azok jogait, akik kis telkekkel rendelkeznek a part menti övezetekben, amelyek nem gyakorolnak hátrányos hatást a part menti környezetre; hangsúlyozza, hogy ez a védelem nem illeti meg azokat a fejlesztéseket, amelyeket spekulatív vállalkozási célra hoztak létre, és amelyek nem tartják tiszteletben az EU alkalmazandó környezetvédelmi irányelveit; vállalja, hogy az illetékes spanyol hatóságoktól kapott válaszok fényében felülvizsgálja az ebben a tárgyban benyújtott petíciókat;

23. aggodalmának ad hangot az andalúziai Marbella önkormányzatának városfejlesztési helyzete miatt, ahol több tízezer illegálisan felépített otthont – ami feltehetően ellentétes az EU környezetvédelmi és állami részvételtől szóló, vízpolitikai és közbeszerzési jogszabályaival – legalizálni fognak egy új általános várostervezés keretében, ami a jobbiztonság, valamint a házvásárlókat, az ingatlantulajdonosokat és általában a polgárokat megillető biztosítékok hiányához vezet;

24. tisztelettel adózik a regionális ombudsmanoknak („síndics de greuges”) és személyzetüknek és teljes mértékben támogatja tevékenységüket, valamint a kitarthatóbb államügyészeknek („fiscales”), akik a közelmúltban rendkívül sokat tettek azért, hogy az érintett intézmények újból alkalmazzák az ezen ügyekkel kapcsolatos helyes eljárásokat;

25. ugyancsak méltatja a petíciókat benyújtó személyek, a szövetségeik és a spanyol és nem spanyol állampolgárok tízezreit összefogó helyi közösségi társulások tevékenységét, akik felhívták a Parlament figyelmét ezekre a kérdésekre, és akik kulcsfontosságú szerepet tölthettek be szomszédjaik és az ebben az összetett problémában érintett személyek alapvető jogainak védelmezésében;

26. emlékeztet arra, hogy a környezeti hatásvizsgálatról szóló irányelv⁽¹⁾ és a stratégiai környezeti hatásvizsgálatról szóló irányelv⁽²⁾ kötelezővé tette a nyilvánossággal való konzultációt a tervek létrehozásának és kidolgozásának szakaszában, azaz nem azt követően, hogy a terveket a helyi hatóságok ténylegesen elfogadták – amint a Petíciós Bizottság figyelmébe ajánlott esetekben oly sokszor történt; ugyanezzel összefüggésben emlékeztet arra, hogy a meglévő tervek érdemi módosításakor szintén tiszteletben kell tartani ezt az eljárást, és a terveknek ugyancsak aktuálisnak kell lenniük, és nem lehetnek statisztikailag pontatlanok vagy elavultak;

27. emlékeztet továbbá arra, hogy az 1083/2006/EK rendelet 91. cikke⁽³⁾ felhatalmazza a Bizottságot a strukturális támogatás kifizetésének megszakítására, a 92. cikk pedig az adott tagállamnak vagy régióknak szóló támogatás felfüggesztésére és a támogatásban részesülő projektekkel kapcsolatos korrekciók elvégzésére, amely projektekről ezt követően megállapítják, hogy nem tettek teljes mértékben eleget az EU vonatkozó jogalkotási aktusainak alkalmazása tekintetében irányadó szabályoknak;

⁽¹⁾ A Tanács 1985. június 27-i 85/337/EGK irányelve az egyes köz- és magánprojektek környezetre gyakorolt hatásainak vizsgálatáról (HL L 175., 1985.7.5., 40. o.).

⁽²⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 2001. június 27-i 2001/42/EK irányelve a bizonyos tervek és programok környezetre gyakorolt hatásainak vizsgálatáról (HL L 197., 2001.7.21., 30. o.).

⁽³⁾ A Tanács 2006. július 11-i 1083/2006/EK rendelete az Európai Regionális Fejlesztési Alapra, az Európai Szociális Alapra és a Kohéziós Alapra vonatkozó általános rendelkezések megállapításáról (HL L 210., 2006.7.31., 25. o.).

2009. március 26., csütörtök

28. emlékeztet arra is, hogy költségvetési hatóságként a Parlament úgy is határozhat, hogy a támogatást a tartalékban maradt kohéziós politikákra teszi félre, ha ezt szükségesnek érzi ahhoz, hogy egy tagállamot rávegyen azon szabályok és alapelvek súlyos megsértésének beszüntetésére, amelyeket vagy a Szerződés alapján, vagy az EU-jog alkalmazása következtében köteles tiszteletben tartani, mindaddig, amíg a probléma meg nem oldódik;
29. megismétli a korábbi állásfoglalásokban szereplő következtetéseket, megkérdőjelezve a városfejlesztési ügynökök kinevezésének módszereit és az egyes helyi hatóságok által a városfejlesztők és az ingatlanfejlesztők részére gyakran biztosított túlzott hatásköröket, azon közösségek és polgárok kárára, akik az adott területen lakással rendelkeznek;
30. ismételten felszólítja a helyi hatóságokat, hogy konzultáljanak a polgáraikkal és – szükség esetén – vonják be őket a városfejlesztési projektekbe a tisztesség, átlátható és fenntartható városfejlesztés ösztönzése céljából, a helyi közösségek, és nem csupán az ingatlanfejlesztők, ingatlanügynökök és egyéb érdekszövetkezetek érdekében;
31. felszólítja a városfejlesztés terén illetékes hatóságokat, hogy tértivevényes értesítések küldése útján terjesszék ki a városfejlesztéssel kapcsolatosan a tulajdonosokkal folytatott konzultációs eljárásokat minden olyan esetben, amikor változás történik ingatlanjaik minőségében, valamint hogy javasolják az önkormányzatoknak, hogy közvetlen és személyes idézést küldjenek a tulajdonosoknak a területrendezési és átminősítési tervek elleni fellebbezési eljárások során;
32. nyomatékosan elítéli azt a törvénytelen gyakorlatot, miszerint egyes ingatlanfejlesztők ravasz kifogásokkal aláássák az uniós polgárok jogos tulajdonjogát azáltal, hogy beavatkoznak az ingatlan-nyilvántartási és telekkönyvi értesítési rendszerbe, és felhívja az érintett helyi hatóságokat, hogy vezessenek be megfelelő jogi biztosítékokat az ilyen gyakorlatok leküzdésére;
33. megerősíti, hogy amennyiben tulajdon elvesztése miatt kártérítést kell fizetni, ennek megfelelő összegűnek kell lennie, a törvénnyel és a Bíróság és az Emberi Jogok Európai Bírósága ítélkezési gyakorlatával összhangban;
34. emlékeztet arra, hogy a tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatokról szóló irányelv⁽¹⁾ kötelezi valamennyi tagállamot, hogy biztosítson megfelelő jogorvoslati eszközöket azon fogyasztók számára, akik ilyen gyakorlatok áldozatai lettek, és biztosítsák a megfelelő szankciók életbe léptetését ezekkel a gyakorlatokkal szemben;
35. ismételten felszólítja a Bizottságot, hogy indítson tájékoztatási kampányt a saját tagállamuktól eltérő tagállamban ingatlant vásárló uniós polgárok számára;
36. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást a Bizottságnak, a Tanácsnak, a Spanyol Királyság kormányának és az autonóm regionális kormányoknak és parlamenteknek, Spanyolország nemzeti és regionális ombudsmanjainak és a petíciókat benyújtó személyeknek.

⁽¹⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 2005/29/EK irányelve (2005. május 11.) a belső piacon az üzleti vállalkozások fogyasztókkal szemben folytatott tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatairól (HL L 149., 2005.6.11., 22. o.).